

'STRANE INVESTICIJE NAJBOLJI SU IZLAZ IZ KRIZE'

MARCO BOI, REGIONALNI TEHNIČKI DIREKTOR ROCKWOOLA ZA ITALIJU I HRVATSKU

PIŠE: Darko Bičak
darko.bicak@poslovni.hr

Tvornica danske tvrtke Rockwool u istarskom Pićnu sa svojih 85 milijuna eura investicija među najvećim je greenfield projektima u Hrvatskoj. Pogon je završen sredinom 2008., a 17. veljače ove godine završio je sa šestomjesečnim probnim radom te se očekuje da bi puna proizvodnja mogla uskoro krenuti nakon što inspekcije daju svoj blagoslov. To je bio povod za razgovor s regionalnim tehničkim direktorom Rockwoola Marcom Boiem zaduženim za Italiju i Hrvatsku.

Vaš projekt u Pićnu među najvećim je stranim investicijama uopće u Hrvatsku. Kako ste se odlučili upravo za Hrvatsku i Istru?

Razmišljali smo o dolasku u ovu regiju, i 2004. smo započeli ozbiljne pregovore s vladama nama zanimljivih zemalja. Hrvatska se pokazala najboljim izborom zbog

svojem položaja, osposobljene radne snage i infrastrukture, ali i velike podrške vlasti na svim razinama – od državne preko regionalne do lokalne.

Većina industrije vezana je uz velike gradove i zone uz njih. Kako ste vi izabrali Istru i Pićan?

Kada smo krenuli s projektom, rečeno nam je da se u Pićnu otvara nova poduzetnička zona. Ostvarili smo kontakt s odgovornima i ponudeni uvjeti činili su nam se vrlo konkurentnima.

Koliku ulogu je u izboru Pićna kao lokacije vaše tvornice imala činjenica da je riječ o rudarskom području na kojem postoji dugogodišnja tradicija rudarstva, a koja je ugasla?

Mnoge tvornice su u rudarskim područjima, i to nije slučajno. Riječ je o lokacijama koje imaju osposobljenu radnu snagu, izvore sirovina i energije te dobru prometnu infrastrukturu. Mnoge naše tvornice u Europi se

nalaze u rudarskim područjima, možda je grad Gladbeck u njemačkoj pokrajini Ruhr, najbolji primjer za to. To je jedna od naše tri tvornice u Njemačkoj.

Što vas je dočekalo u Istri?

Moram reći da smo bili vrlo ugodno iznenađeni kako nas je primila regionalna i općinska vlast u Istri i Pićnu. Već smo prije imali saznanja o kompliciranoj birokratskoj proceduri za pokretanje nekog projekta u Hrvatskoj te nam je puno pomogla susretljivost na regionalnoj i lokalnoj razini. Na državnoj razini potporu smo i očekivali tako da u vezi s tim nije bilo iznenađenja.

No svejedno ste u posljednje vrijeme imali problema s lokalnom zajednicom?

U početku smo imali potpunu podršku regionalnih i općinskih vlasti u Pićnu. Iznenađeni smo promjenom njihovih stavova. No mislim da će i oni i skupine koje su protiv naše tvornice u Istri uvidjeti da poslujemo prema najvišim ekološkim standardima, što

'O Rockwoolu ovisе poslovi 420 ljudi'

U samoj tvornici radi 140 ljudi od kojih 30 posto ima fakultetsku naobrazbu. No, moram reći da je u stalnom kooperantskom odnosu još oko 280 ljudi, čime se dolazi do brojke od 420 ljudi koji ovisе o Rockwoolu. Možda je zanimljivo spomenuti da je od 140 zaposlenika Rockwool Adriatica njih 137 Hrvata, a samo su tri stranca, uključujući i mene Talijana.

dokazuje više od 20 inspekcijskih nadzora Ministarstva zaštite okoliša u proteklih šest mjeseci.

Općina Pićan se ugovorom obvezala do kraja 2006. godine sagraditi pristupnu cestu duljine 400 metara i priključak na vodu. Nažalost, tu obvezu do sada nisu ispunili niti pokazuju volju za tim. Zbog toga smo pokrenuli sudski proces protiv općine Pićan koja će nam morati nadoknaditi štetu.

Kako je tekao sam projekt vaše tvornice u Pićnu?

Krenuli smo 2006., a nakon izmjena i dopuna građevinske dozvole gradnju smo završili sredinom 2008. godine. Projekt i studiju o utjecaju tvornice na okoliš izradila je hrvatska tvrtka Ekoneg. U gradnji smo se maksimalno oslanjali na hrvatske građevinare. Najveću ulogu u tome imao je Tehnobeton, a broj tvrtki podizvođača bio je zaista velik. Slobodno možemo reći da je naša tvrtka pokrenula i revitalizirala brojne aktivnosti u regiji.

Koji su kapaciteti vaše tvornice?

Deklarirani kapacitet pogona je 120.000 tona kamene vune godišnje, a proizvodnja će biti prilagođena uvjetima na europskom i hrvatskom tržištu.

Bilo je govora o drugoj fazi gradnje tvornice do 2012. i dodatnog upošljavanja i povećanja kapaciteta?

Sada svu pozornost usmjeravamo na postojeće postrojenje i zaposlenike, a naknadno ćemo razmišljati o drugoj fazi.

Hoće li, ili možda već jest, kriza utjecala na vaše poslovanje i planove?

Naravno da nas se dotakla kriza kao i sve ostale tvrtke u Europi i svijetu. >>

ROCKWOOL®
Kamena
Protupožarna
Toplina

Boi kaže da su se u realizaciji projekta maksimalno oslanjali na hrvatske građevinare Žarko Boić

No mislim da ne bismo smjeli imati većih problema s plasiranjem naših proizvoda zbog sve strože europske regulative o potrošnji energije u zgradama.

Kako ste vi većinom orijentirani na izolaciju zgrada, je li vas pogodila kriza u hrvatskoj građevinskoj industriji?

U vrijeme krize sve je veći fokus na uštedi energije, a samim time i novca. Naime, oko 40% ukupno potrošene energije u Europi i Americi otpada na grijanje i hlađenje zgrada. Upravo je tu velik potencijal uštede, a naši izolacijski proizvodi jedan su od najboljih načina kako to i postići. Mi u Rockwoolu često kažemo je najisplativija energija ona koju uštedimo.

Kad smo već kod dionica, kako se one drže u ovoj krizi?

Ako bismo njezinu vrijednost danas usporedili s vrijednošću od prije godinu dana, tada bismo vidjeli da je dionica izgubila polovicu svoje vrijednosti. Slično kao i sa svim ostalim dionicama na burzama diljem svijeta.

Što vam je glavna sirovina i od kuda je nabavljate?

Naša glavna sirovina za kamenu vunu je balzadni kamen koji dobivamo iz Slavonije i Mađarske. Brikete koje koristimo kao sekundarnu sirovinu u visokoj peći za nas proizvodi Istarska ciglana Cerovlje, dok jednu vrstu kamena nabavljamo iz okolice Rijeke. Iako na nekoliko stotina metara od tvornice imamo željezničku prugu, za sada uglavnom koristimo kamionski prijevoz, što ne znači da ne razmišljamo i o željeznici. Nadamo se da će naša tvornica utjecati na revitalizaciju pruge u našoj blizini.

Očekujete li da bi vam predstojeći lokalni izbori mogli otežati početak pune proizvodnje, u smislu prosvjeda udruga i mještana i njihova utjecaja na političare?

Rockwool je privatna tvrtka koja se bavi proizvodnjom kamene vune. Nemamo političkih aspiracija, ne diramo u politiku, ali bismo željeli da nas politika isto tako ostavi. Bez obzira tko dobije na lokalnim izborima Rockwool ima svoju misiju i plan – proizvoditi kvalitetne izolacijske materijale, naravno uz poštovanje visokih ekoloških standarda. U više smo navrata čuli izjave premijera Sanadera i predstavnika Vlade Republike Hrvatske, predsjednika Mesića i gospodarstvenika da su među najboljim načinima izlaska iz gospodarske krize strani investitori. Oni koji

Proizvodi Made in Croatia diljem Europe

Prema našim planovima oko 85 posto proizvoda izvozimo iz Hrvatske, a ostalih 15 posto namijenjeno je za domaće tržište. Rockwool je jak brend i mislim da je svima u hrvatskom gospodarstvu i društvu stalo da se kvalitetni proizvodi "Made in Croatia" nalaze u ponudi diljem Europe. Regija će se dobrim dijelom opskrbljivati iz istarske tvornice, ali ne isključivo. Što se tiče akvizicija ili otvaranja novih tvornica u regiji, ili negdje drugdje, o tome ne mogu govoriti jer je riječ o informacijama koje su važne za vrijednost naših dionica izlistanih na burzi u Kopenhagenu kao i za naše investitore.

investiraju svoj kapital u proizvodni pogon u Hrvatskoj, a koji svoje proizvode izvoze. Mi smo upravo jedan takav primjer. Uložili smo 85 milijuna eura vlastitih sredstava, otvorili 140 novih radnih mjesta, ali i još 280 u drugim tvrtkama. Proizvodimo kamenu vunu s oznakom "Made in Croatia" koju izvozimo. Važan je podatak da naša tvrtka predstavlja oko 0,5% ukupnog hrvatskog izvoza. To je jako puno samo za jednu tvrtku. Zbog svega ovoga ne vidimo razloge zbog kojih se koči projekt koji doprinosi gospodarskom razvoju Istre i Hrvatske.

'Ne diramo u politiku, ali bismo željeli da nas politika isto tako ostavi'

Što možete reći o Rockwoolu općenito?

Grupa Rockwool je vodeći svjetski proizvođač kamene vune. Grupa je osnovana 1909., a danas ostvaruje promet od 9,1 milijarde danskih kruna (1,22 milijarde eura) i zapošljava više od 8500 radnika. Sjedište grupe, Centar za istraživanje i razvoj te Odjel za zaštitu okoliša nalaze se u Hedehuseneu, u blizini Kopenhagena. Inovativni Rockwoolov Centar za istraživanje i razvoj, poznatiji kao "energetski najefikasnija uredska zgrada na svijetu", odraz je stalne brige grupe za istraživačke aktivnosti usmjerene ne samo na razvoj protupožarne zaštite, termalnih i akustičnih rješenja nego i na stvaranje rješenja za zaštitu okoliša, odnosno za očuvanje energije i smanjenje štetnih emisija. Najčišća energija je energija koju sačuvamo. Rockwoolova izolacija

među rijetkim je proizvodima koji mogu uštedjeti 100 puta više energije od one koja je potrebna za njezinu proizvodnju. Među najvažnijim karakteristikama Rockwoolove kamene vune je sposobnost da podnese temperature iznad 1000°C. Pravilnim korištenjem Rockwoolova kamena vuna ponaša se kao protupožarna barijera koja može omogućiti životno značajne dodatne minute za spašavanje ljudi.

Gdje je Rockwool sve prisutan?

Grupu Rockwool čini ukupno devet poslovnih segmenata. Pored tvrtke Rockwool, u sklopu grupe nalazi se tvrtka Lapinus, najveći svjetski proizvođač tehnoloških vlakana koja se koriste u automobilskoj industriji kao i petrokemiji. Rockwool Marine & Offshore jedan je od vodećih dobavljača protupožarne izolacije za brodove i pomorske objekte. Rockfon proizvodi akustične stropne obloge, a Rock Delta tehnološka rješenja koja smanjuju buku i vibracije u prometu. Tu je i Rockpanel koji izrađuje fasadne ploče od kamene vune. Možda i najzanimljiviji segment našeg djelovanja je Grodan. Riječ je o substratima od kamene vune koji se koriste za uzgoj biljaka u staklenicima. Build Desk je konzultantski odjel koji objedinjuje sve djelatnosti. Inače, Rockwool je prisutan u ukupno 14 zemalja sa 23 tvornice. U Europi se u 12 zemalja nalazi 20 tvornica, u Kanadi dvije te u Maleziji jedna. Grupa Rockwool diljem svijeta ima prodajne urede, distributere i partnere osiguravajući da proizvodi od kamene vune budu svima dostupni.